

ROZKAZ

~~Přísně tajné~~NÁČELNÍKA 1. SPRÁVY **SNB**

Výtisk č. : 1

Ročník 1982

V Praze dne 15. března 1982

Číslo: 9

Ochrana čs. ekonomiky a čs. ekonomických
zájmů v zahraničí - úloha a působnost čs.
rozvědky

V současné mezinárodně politické situaci se stále výrazněji prosazují ideje míru, pokroku a porozumění mezi národy. Významnou úlohu plní země socialistického společenství svým příkladem v budování sociálně politicky spravedlivé, pokrokové společnosti pro široké masy obyvatel. Vývoj mezinárodní politické situace je však velmi cíleně ovlivňován prohlubující se všeobecnou krizí kapitalismu a periodicky se opakujícími krizemi v různých oblastech života kapitalistických zemí.

Vážnou změnou v mezinárodně politických vztazích byl nástup Reaganovy administrativy a konkrétní pokusy o obnovení politiky " studené války ", politiky " na pokraji války ". Zostření vztahů mezi dvěma soustavami i mezi státy se přenesly v poslední době z oblasti politické, vojenské, kulturní, do oblasti ekonomické. Západními teoretiky a politiky, realizujícími dobrodružný kurs Reagana, byla ekonomika určena jako hlavní oblast konfrontace a střetávání zájmů a tak ve svém dopadu ovlivňovala politiku vojenství i vztahy mezi národy.

Výrazná snaha Reaganovy administrativy ovlivnit a poškodit ekonomiku zemí socialistického společenství, nachází pochopení u západoevropských spojenců. Mnohdy jsou západoevropské

monopoly, firmy, podnikatelé přinuceni následovat politiku tvrdého embarga i jiných omezení proti vlastním politickým i obchodním zájmům.

Na základě uvedených skutečností je nezbytné, aby i čs. rozvědky reagovala na změny, které mají svoji konkrétní podobu v ekonomické oblasti. Musí být cílem čs. rozvědky postihnout základní, podstatné záměry, plány, opatření, které nepřítel hodlá realizovat v oblastech postihující čs. ekonomiku. Zabránit plánům, úsilí imperialistických zemí, jakož i realizovat vlastní ekonomické záměry v oblasti vnějších ekonomických vztahů, musí být trvalým úkolem a proto

n a ř i z u j i

- všem operativním odborům I. správy SNB, tj. 23, 26, 31, 42, 47, 52, 69, 80 a oblastním odborům S-StB zabezpečit plnění úkolů na úseku ochrany čs. ekonomiky a ekonomických zájmů ČSSR a RVHP v zahraničí;
- 69. odboru I. S-SNB zajistit od 1.4.1982 koordinaci plnění tohoto úkolu v rámci čs. rozvědky a součinnost s útvary FMV, zabezpečujícími ochranu čs. ekonomiky na území ČSSR;
- zajišťování operativní ochrany čs. ekonomiky a ekonomických zájmů ČSSR a RVHP v zahraničí;
- koordinaci plnění tohoto úkolu v rámci čs. rozvědky a její součinnosti s útvary FMV, zajišťujícími ochranu čs. ekonomiky v ČSSR.

N a ř i z u j i

1) Operativní odbory centrály a rezidentury :

- prostřednictvím vyslaných pracovníků čs. rozvědky rozpracovávat v zájmových zemích vybrané objekty a báze, ve kterých je soustřeďována informace o čs. ekonomice, rozpracovávají

se podklady pro rozhodování státních i nadnárodních orgánů a jsou vypracovávány podklady pro rozhodování o konkrétních záměrech, vedoucích k poškozování čs. ekonomiky a ekonomických zájmů členských zemí RVHP. V objektech a bázích budovat agenturní síť jako základní prostředek pro plnění tohoto úkolu;

- prostřednictvím sítě TS odhalovat v řadách čs. občanů pracujících v zahraničí ty osoby, které protivník využívá k plnění svých záměrů k poškozování ekonomických zájmů ČSSR a provádět opatření k zamezení této činnosti;
- navrhnout a realizovat aktivní a vlivová opatření směřující k ochraně čs. ekonomických zájmů a k paralyzování záměrů protivníka;
- připravit a zaslat rezidenturám metodické pokyny k plnění tohoto rozkazu. Formulovat úkoly rezidentur v souladu s přílohou tohoto rozkazu;
- provést rozbor stávající sítě TS z hlediska její využitelnosti pro plnění úkolů v oblasti poškozování ekonomických zájmů ČSSR a RVHP a zajistit její úkolování.

2) Odbor 69

- soustřeďovat a koordinovat analytickou činnost k získávání informací charakterizujících záměry nepřítele, v ekonomické oblasti zpracovávat podklady pro rozhodování a zaměření další činnosti orgánů čs. rozvědky v oblasti ekonomických zájmů ČSSR v zahraničí;
- koordinovat v oblasti ochrany čs. ekonomiky a ekonomických zájmů ČSSR v zahraničí opatření a součinnost s příslušnými útvary (součástmi) FMV.

3) Oblastní odbory S StB

Po všech liniích, rozpracovávaných na oblastních odborech je platné objektové zaměření uvedené v tomto rozkaze včetně úkolů k rozpracování příslušných bází. Vyhledávací a typovací činnost soustředí oblastní odbory zejména na :

- rozpracování VC přijíždějících služebně nebo soukromě do oblasti jejich operativního působení;
- rozpracování čs. občanů, kteří udržují služební, soukromé nebo rodinné styky s osobami zaměstnanými v uvedených objektech, nebo majícími na uvedené objekty dotyk.

Zpravodajské úkoly a objekty

Úkolem rezidentur, operativních odborů centrály a oblastních odborů S-StB v oblasti ochrany čs. ekonomiky v zahraničí je získávat spolehlivé a prověřené informace o záměrech nepřítele a ekonomických seskupení vyspělých kapitalistických zemí v oblasti využívání ekonomického aparátu a ekonomických vztahů k poškozování zájmů ČSSR a zemí RVHP ve vnějších ekonomických vztazích, jakož i využívání ekonomických styků mezi ČSSR a VKS k ekonomické závislosti, blokaci a maření záměrů vedení ČSSR v oblasti zajišťování potřeb národního hospodářství pomocí vnějších ekonomických vztahů.

Zpravodajské úkoly a objekty, na které je třeba zaměřit pozornost čs. rozvědky jsou v příloze tohoto rozkazu.

Hodnocení zpravodajské a operativní činnosti

- Zpravodajská činnost rezidentur zasílaná šifrovým spojením, jakož i veškerá zpravodajská informace k problematice EHS bude vyhodnocovat 17. odbor I. správy SNB;

- dokumentační a operativní činnost rezidentur, operativních odborů centrály a oblastních odborů S-StB zasílanou a předávanou 69. odboru bude odbor vyhodnocovat za pomoci vlastní hodnotitelské sítě, kterou postupně vybudují na FMZO, FMZV, SPK, ministerstvu financí, Státní bance Československé, příp. dalších ekonomických hospodářských institucích v ČSSR.

Pro zajištění znalosti a praktického uplatnění rozkazu

u k l á d á m

- 1) náčelníkům odborů 23, 26, 31, 37, 42, 47, 52, 80, 69 I.S-SNB a náčelníkům oblastních odborů správ StB :
  - a) rozkaz proškolit se všemi operativními pracovníky do 15.5.1982;
  - b) zajistit podrobné seznámení všech příslušníků rezidentur s rozkazem a s úkoly z něj vyplývajícími do 31.5.1982 a zahájit neprodleně jejich plnění.
- 2) Náčelníkovi 69. odboru I. správy SNB:
  - a) o výsledcích plnění úkolů I. S-SNB po linii ochrany čs. ekonomiky v zahraničí předkládat náčelníkovi I. správy SNB souhrnnou zprávu k 30.6. a 31.12. běžného roku;
  - b) s cílem zajištění efektivní práce rezidentur na úseku obrany čs. ekonomiky v zahraničí zabezpečit školení KP, připravujících se k výjezdu na zahraniční rezidentury.
- 3) Zástupcům náčelníka I. správy SNB:
  - a) zajistit kontrolu realizace úkolů stanovených tímto rozkazem na odborech centrály, oblastních odborech a na rezidenturách;

- b) ZNS pověřený řízením VTR bude na pravidelných poradách 1 x za čtvrt roku za účasti náčelníků operativních odborů centrály a 17. odboru projednávat postup prací, operativní výslednost a koordinaci úkolů na úseku obrany čs. ekonomiky v zahraničí.

Čj.: A - 0063/12-82

Náčelník I. správy SNB :

genmjr. Karel SOCHOR v.r.

O b d r ž í :

ZNS, NO: VO,17,23,26,31,42,37
47,52,69,80,PŠ-DŠ,00 S StB

Z á z n a m

S rozkazem byli seznámeni (dne-kým) .....

Opatření učiněná k provedení rozkazu .....

.....

Datum ..... Podpis náčelníka .....

~~Přísně tajné~~

OBJEKTY A ZPRAVODAJSKÉ ÚKOLY V OBLASTI OCHRANY ČS. EKONOMIKY
V ZAHRANIČÍ

Ve vybraných zemích budou rezidentury rozpracovávat zejména tyto objekty :

- nadnárodní politicko-ekonomická centra, zejména EHS,
- ekonomická a hospodářská ministerstva VKS,
- centrální banky,
- zájmové politicko-ekonomické, finanční a průmyslové kruhy, kluby a sdružení, zejména COCOM a trilaterální komisi,
- speciální služby hlavních kapitalistických zemí, ve kterých se zpracovávají plány na narušení socialistických, ekonomických a integračních zájmů zemí RVHP a plnit tyto zpravodajské úkoly.

I. Obchodně - politické informace

V obchodně-politickém zpravodajství bude sledována tato problematika :

- a) Informace o obchodní strategii a narušování obchodních styků mezi VKS a ČSSR, případně jinými socialistickými státy (RVHP);
  - záměry a snahy USA jako hlavního protivníka k zostře-
nému pronikání a vytváření závislosti ČSSR a ZST na
vnějších ekonomických vztazích s VKS včetně vztahů
finančně úvěrových;

- příprava otevřených zásahů do vývoje ekonomických vztahů mezi ČSSR a VKS v oblasti tarifních a netarifních překážek, embarga strategických technologií a surovin, regulaci vzájemného obchodu a tlaků na podřízení ekonomických zájmů ČSSR, případně RVHP zájmům západních ekonomických uskupení, především EHS.
- b) Informace o připravovaných jednáních mezi vládami VKS a ČSSR, případně členskými zeměmi RVHP jak v oblasti platných mezistátních dohod, tak při přípravě mezistátních dohod v oblastech:
- tarifních a netarifních překážek
  - finančních a úvěrových vztazích
  - surovinových zdrojů
  - problematika kooperací a jejich případného zneužívání
  - výměna nehmotných práv v aktivním i pasivním licenčním styku
  - zneužívání našich komerčně - technických nedostatků po obchodně-politické linii.
- c) Způsoby a metody ovlivňování ekonomik rozvojových zemí ze strany VKS a jejich organizací pomocí přímého hospodářského tlaku, studijních doporučení, půjček apod. především v oblasti strategie rozvoje vnějších ekonomických vztahů v neprospěch ČSSR a RVHP.
- d) Problematika přípravy k prohlubování integrace a kooperace mezi VKS, zejména problematika EHS na úsecích
- výměny zboží
  - kooperací jednotlivých strategických výrob zboží
  - měnovém a kapitálovém úseku
  - přijímání nových členů

s cílem zajistit jednotnou frontu ekonomického přístupu k ČSSR a RVHP, která by byla využita v neprospěch socialistických zemí.

- e) Problematika vývoje ekonomických vztahů mezi VKS a ČLR především v oblastech :
- kapitálové krytí čínských snah po modernizaci strategického průmyslu a armády,
  - kooperací ve výrobě zbrojní techniky, mikroelektroniky, optiky, chemie pohonů a paliv raket a energetiky jako celku,
  - přístup USA, VKS jako celku i jednotlivých členských zemí k využívání čínských surovinových zdrojů,
  - sledování využívání práva " joint ventures " k posilování vojensko - průmyslového komplexu ČLR.
- f) Rozpory mezi jednotlivými VKS navzájem a uvnitř ekonomických uskupení VKS v oblastech:
- přístupu k zemím socialistického tábora,
  - řešení krize měnového systému VKS a Evropského měnového fondu,
  - připravované řešení v nadnárodních, mezinárodních a zájmových organizacích průmyslu ve vztahu k ZST a ČSSR, zvláště v oblasti MMP, Světové bance, Komise OSN pro Evropu, Trilaterální komisi (USA), Hiltonově a Bilderbroughském klubu a klubech průmyslníků jednotlivých zemí VKS jak v obchodně - politické, tak koměrně - technické oblasti.

II. Komerčně - technické informace

V této oblasti bude pozornost věnována :

- a) získávání nezveřejněných souborů konjunkturních zpráv, případně prognóz k významným ekonomicko - finančním problémům jednotlivých VKS nebo jejich uskupení,
- b) získávání podmínek a záměrů při provádění tzv. antidumpingových řízení proti ČSSR jak jednotlivými VKS, tak jejich uskupeními,
- c) zneužívání tendrových řízení k poškozování ČSSR zejména pokud jde o
  - únik informací,
  - neoprávněné zvyšování finančních nákladů na řízení,
  - machinace s přidělením tendrových řízení,
  - kanály, kterými lze tendrové řízení ovlivnit ve prospěch ČSSR,
- d) poškozování zájmů ČSSR v oblasti smíšených majetkových účastí, především záměry v oblastech
  - administrativní a právní kroky vůči těmto účastem ve všech VKS,
  - oblast daňová a finančně - právní k odčerpávání zisků majetkových účastí,
  - problematiky administrativních zásahů, především oblast pracovních povolení,
- e) informace o vývozních režimech a jejich vývoji vůči ČSSR a RVHP, zejména v teritoriích USA, NSR, Francie, Velké Británie, Rakouska, Japonska a jejich přístupu k tlakům USA pomocí organizace COCOM na úpravu vývozních režimů a jejich komplikování. Zvláštní pozornost věnovat činnosti organizace COCOM těm VKS, které nejsou členy NATO,
- f) sledovat problematiku krátkodobých a dlouhodobých cenových trendů a kalkulací jednotlivých firem z VKS při nabídkových řízeních vůči jednotlivým OZO ČSSR, o spolupráci

jednotlivých koncernů na národní i nadnárodní úrovni v cenové oblasti jak při nabídkách do ČSSR, tak při odběru našeho zboží, jednotlivých zájmových sférách a jejich rozdělení,

- g) sledovat a získávat dokumenty o nedostacích v postupu čs. OZO na trzích VKS, které vážně poškozují čs. ekonomické zájmy a pověst v zahraničí a mohou vést k finančním a tržním ztrátám,
- h) naplňovat dle možností konkrétní informační požadavky FMZO.

Úkoly budou upřesněny podle teritoriálního působení jednotlivých rezidentur.

III. Kontrarozvědná činnost

Ve spolupráci s X. a XI. správou SNB bude pomocí KP v legalizacích a na rezidenturách zajištěno sledování :

- a) kritických míst možností úniku informací o potřebách nebo nedostacích čs. národního hospodářství, které mohou být zneužity v neprospěch zájmů ČSSR v oblasti vnějších ekonomických vztahů. Sledovat zejména :
  - oblast základního výzkumu (ČSAV a SAV),
  - oblast zahraničního obchodu a zastupitelských organizací cizích firem, řízených centrály v jednotlivých VKS,
  - oblast cest pracovníků čs. konstrukčních kanceláří, které mají rozhodující podíl na posouzení nabídek investičních celků (Chemoprojekt, Hutní projekt, Plynostav apod.),

- jednání zahraničních pracovníků na ministerstvech citlivých a do značné míry závislých na kompletačních dovozech z VKS, zejména
  - federální ministerstvo elektrotechnického průmyslu,
  - federální ministerstvo hutí a těžkého strojírenství,
  - federální ministerstvo paliv a energetiky.

b) Pozornost rezidentur a agentury zaměřit na :

- 1) zájmy VKS o odborné směry čs. národního hospodářství, které jsou předmětem zájmu VKS a únik informací může způsobit škody čs. národnímu hospodářství zejména:
  - oblast využívání surovin,
  - energetika a úspory energie,
  - elektronika,
  - biochemie, humánní i veterinární medicína,
  - strojírenství a jeho automatizace,
  - ochrana rostlin,
  - ochrana životního prostředí.
- 2) Na sledování jednání a chování čs. občanů při zahraničních cestách, kteří mohou být potenciálními nositeli informací, jejichž vyzrazení může poškodit zájmy ČSSR, zejména :
  - vědečtí pracovníci, kteří se snaží "prezentovat" svou práci a mají zájem o svůj urychlený vědecký růst,
  - vysokoškolští pracovníci zabývající se problematikou organizace a řízení,
  - pracovníci zastupitelských organizací západních firem při svých cestách do svých firemních centrál,
  - stážisté a stipendisté, opakující pobyty,
  - technické kádry neúměrně "fandící" západní technice.